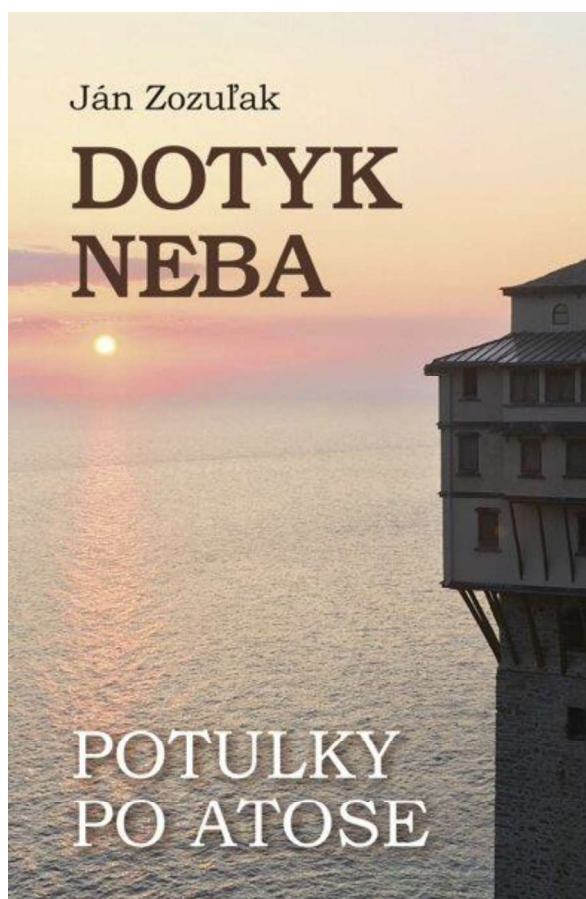

DOTYK NEBA : POTULKY PO ATOSE

/Jan Zozulak, Bratislava, 2020, 239 p., ISBN 978-80-971806-4-5. – Ján Zozuľak,
Bratislava 2020, 239 s. ISBN 978-80-971806-4-5./

(review)

Jan Pilko, assistant professor, Faculty of Orthodox Theology, University of
Presov, Masarykova 15, 080 01 Presov, Slovakia, jan.pilko@unipo.sk,
00421517724729

Svätá Hora Atos je pre mnohých mladých ľudí dôvodom návštevy práve kvôli tomu, že hľadajú zmysel svojho života. Mnohí prichádzajú zo zvedavosti, iní kvôli turistike a neporušenej prírode, iní s konkrétnymi otázkami, na ktoré im vo svete nevie nikto odpovedať. Toto hľadanie s otvoreným srdcom sa na tomto svätom mieste stáva požehnaním a zo Svätej Hory odchádzajú premenení s úplne iným pohľadom na svoj život. Kniha profesora Jána Zozuľaka nám predstavuje presne túto situáciu. Mladý človek (autor knihy) prichádza z bývalej postkomunistickej republiky zasiahnutej ateizmom na miesto, o ktorom málo kto na Slovensku vedel, že vôbec existuje. Ako uvádza aj sám autor knihy, na naliehanie svojich priateľov sa rozhodol napísať svoju osobnú skúsenosť z návštevy tohto svätého miesta. Aj vďaka tejto návšteve

môže čitateľ nahliadnuť do života mníchov, ktorí sa rozhodli opustiť svetský spôsob života a žiť anjelským životom, ako sa mníšsky život označuje v pravoslávnej tradícii. Práve v tomto období, kedy autor navštívil toto sväté miesto pre pravoslávnych kresťanov, mal možnosť stretnúť sa s veľkými

osobnosťami mníšskeho života, akými boli svätý Paijsij Svätohorský, svätý Pofýrios Kausokalyvský, svätý Sofrónios Essexský či svätý Efrém Katunakský. V knihe sú spomenutí aj mnohí ďalší askéti, ktorí ešte žijú medzi nami, ale aj takí, ktorí medzitým odišli do večného života. Pri čítaní tejto knihy musí byť čitateľovi jasné, že tieto zážitky a skúsenosti bežný človek len tak nezíska.

Pre samotného autora, ako to on sám hovorí, to bolo veľké Božie požehnanie, ktoré mu odhalilo neobyčajné bohatstvo svätohorských monastierov. Svätá Hora je posiatá množstvom mníchov, ktorí boli významnými osobnosťami v našom svetskom ponímaní života. Boli to bývalí právnici, lekári, architekti, niektorí dokonca milionári, ale aj napriek svojmu významnému postaveniu vo svete pocítili duchovnú prázdnotu, ktorú žiadne svetské bohatstvo a radovánky nedokázali naplniť. Pochopili, že človek je stvorený na Boží obraz a podobu a jeho zmysel života tu na zemi spočíva v niečom úplne inom. Ich hľadanie zmyslu života sa skončilo, keď ich noha vstúpila na toto sväté miesto záhrady Presvätej Bohorodičky. Pocítili, že toto je ich domovina, miesto, kde aj napriek duchovnému zápasu, ktorý nie je vôbec ľahký, je toto miesto pre nich začiatkom rajského života. Môžem smelo tvrdiť, že to boli osoby anjelov žijúcich telesne na zemi, ale dušou už teraz v Raji. S radosťou môžem povedať, že každý, komu nie je ľahostajný jeho duchovný život, bez rozdielu, či je to muž alebo žena, by si mal túto knihu prečítať.

Autor sa nesnažil podať len nejaké jednoduché historické fakty monastierov, ktoré sa tam nachádzajú už viac ako tisíc rokov. To, čo je v tejto knihe neoceniteľné a neopakovateľné, je vlastná skúsenosť autora s osobnosťami, ktorí žili jednoduchým, ale neuveriteľne bohatým duchovným životom. V našom svetskom živote by sme ich možno vnímali ako nejakých čudákov či bezdomovcov, ale už pri prvom rozhovore by sme pochopili, že títo ľudia „nie sú z tohto sveta,“ pretože pre tento svet už dávno zomreli.

S veľkou radosťou som vzal túto knihu do svojich rúk a tešil som sa ako malý chlapec, že si ju prečítam. Je to aj kvôli tomu, že sám som mal možnosť svojimi hriešnymi nohami niekoľkokrát vstúpiť na túto svätú zem. Spolu s autorom knihy, profesorom Jánom Zozulakom, som mal možnosť stretnúť sa so živými osobnosťami Svätej Hory. Tieto veľké osobnosti Svätej Hory však nie sú spomínané v tejto knihe, čo mi vlieva do duše nádej, že raz budem čítať pokračovanie osobných skúseností, ktoré sme spolu zažili. Verím, že táto kniha sa stane inšpiráciou pre mnohých ľudí, ktorí sú unavení svetským životom a nájdu svoj zmysel v mníšskom živote, ktorý sa pre nich stane nástrojom a zmyslom života na dosiahnutie spásy.